Kvalitetsfeil på fersk torsk (Kvalitorsk) 901970

FHF Hvitfiskseminar 5.november 2026

Ingrid Kristine Pettersen
Forsker, Nofima

Prosjektdeltakere: Sjurdur Joensen (prosjektleder), Torbjørn Tobiassen, Tonje K. Jensen, Ingrid K. Pettersen, Geir Sogn-Grundvåg, Gustav Martinsen, Tatiana Ageeva, Margrethe Esaiassen og Martine Meland

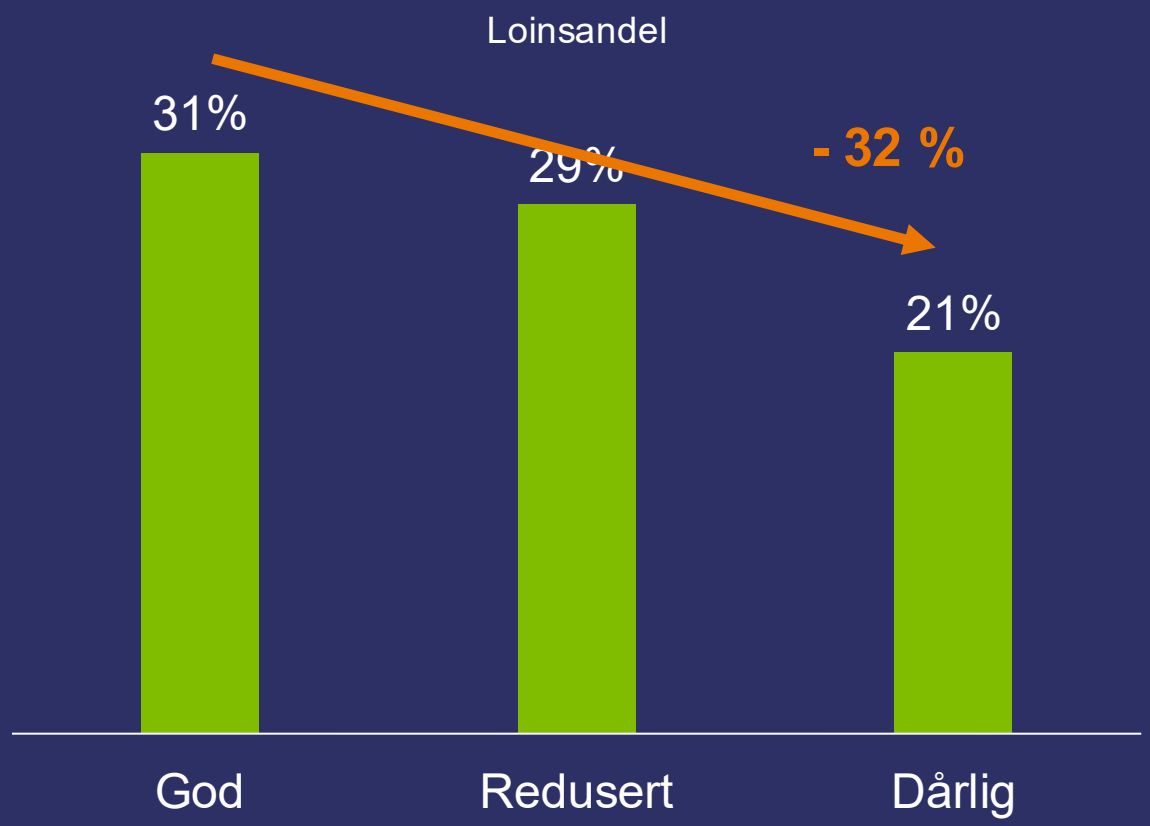

29 %

0,4 %

Kvaliteten påvirker andelen høyverdiprodukter

Utbytte fra sløyd hodekappet torsk

Dårlig kvalitet er også mer tidkrevende i produksjonen

➔ **+71 % mer tid for å produsere samme mengde loins**

Hva betyr dårlig kvalitet for lønnsomheten?

	God	Redusert	Dårlig
Verdi produktsammensetning	74	70	60
Råstoffpris (snitt)	54	54	54
Lønnskostnader produksjon	2,6	3	3
FoU-/eksportavgift	5,2	4,9	4,2
Frakt og forsikring	0,8	0,7	0,6
Andre kostnader			
Dekningsbidrag	**11**	**7**	**-2**

Basert på tilgjengelige data for lønn, transport, forsikring og avgifter.

Hvor stort er verditapet årlig?

200-350 millioner kroner

Tilsvarer om lag 2-3 % av eksportverdien for villtorsk

Bilde: NSC

Bilde: NSC

Er det hele verditapet?

- **Historisk god kvalitet i registreringsåret**
- **Økt tidsbruk ikke inkludert**
- **Bygger på dagens produktpriser**
- **Kvalitetsrisiko kan være priset inn**
- **Markedsgevinster er vanskelig å verdsette**

Romlo Tavani / Shutterstock

Hva sier kundene?

- Samme kvalitetsutfordringene som norsk industri
- Lav kvalitet gir lavere utbytte og mer arbeid
- Variasjon i kvalitet skaper usikkerhet

«Now we calculate already with a lot of B quality»
- Nederlandsk filetprodusent

Bilder: Geir Sogn-Grundvåg/Nofima

Reklamasjoner spiser marginer

2,6 % *Kreditnotaer som andel av omsetning*

2,2 % *Gjennomsnittlig driftsmargin i fiskeindustrien*

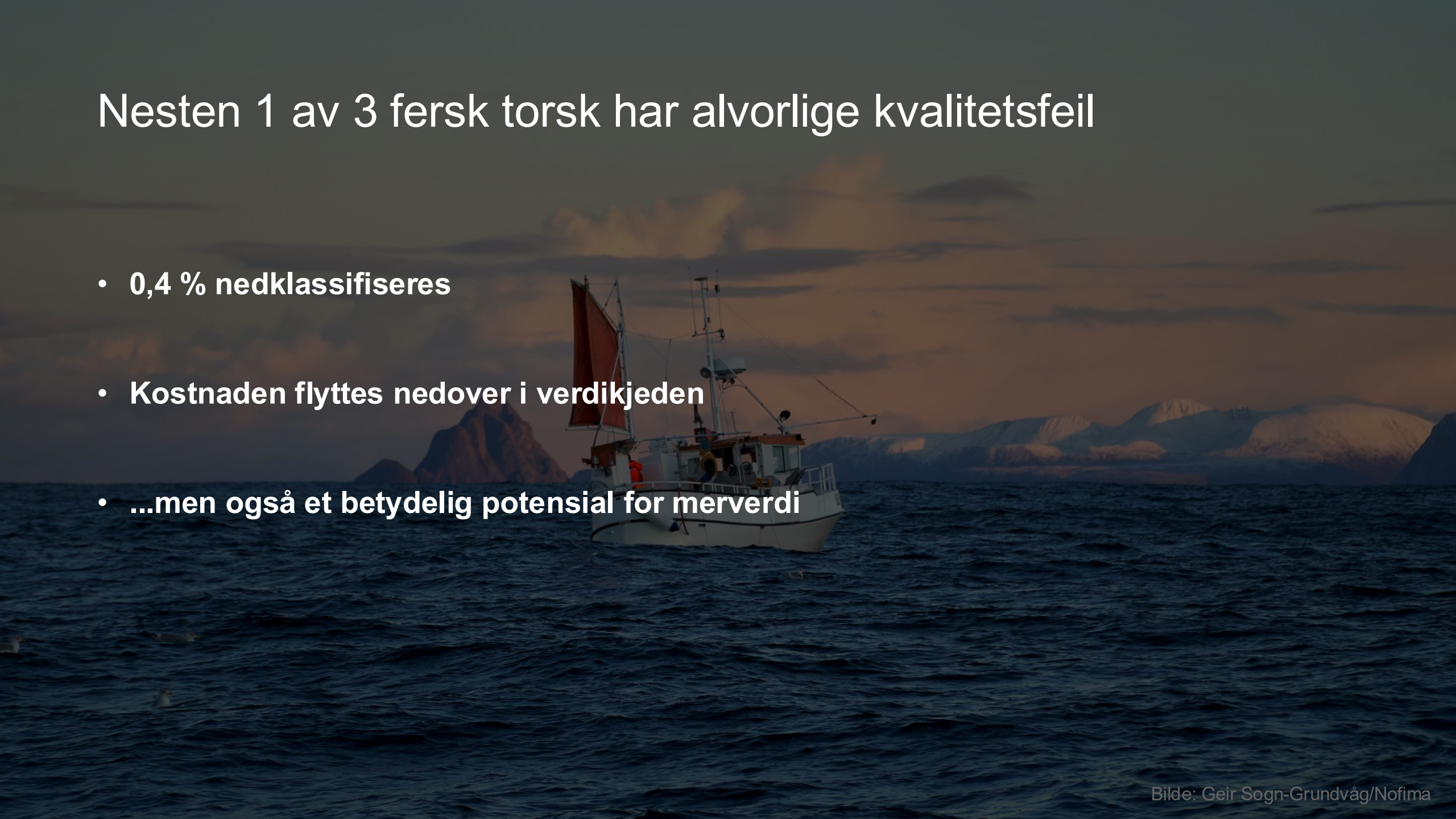
➔ Kreditnotaer er større enn gjennomsnittlig driftsmargin

Bilde: Geir Sogn-Grundvåg/Nofima

Nesten 1 av 3 fersk torsk har alvorlige kvalitetsfeil

- **0,4 % nedklassifiseres**
- **Kostnaden flyttes nedover i verdikjeden**
- **...men også et betydelig potensial for merverdi**

Bilde: Geir Sogn-Grundvåg/Nofima

Takk til FHF og samarbeidspartnere

Br. Berg

Br. Karlsen

Båtsfjordbruket

Nergård

Norfra

Alle rapporter fra prosjekter finnes her:

https://www.fhf.no/prosjekter/prosjektbasen/901970/

Videoblogger:

Kvalitet og verdiskaping i fiskerinæringa:
https://vimeo.com/1240970111

Reklamasjon en betydelig verdilekasje:

https://vimeo.com/1240970112